

УКРАЇНА
ВИЩА РАДА ЮСТИЦІЇ
ТИМЧАСОВА СПЕЦІАЛЬНА КОМІСІЯ
З ПЕРЕВІРКИ СУДДІВ СУДІВ ЗАГАЛЬНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ

ВИСНОВОК

09 червня 2015 року

Київ

№41/02-15

Тимчасова спеціальна комісія з перевірки суддів судів загальної юрисдикції (далі – Комісія) у складі головуючого – Мойсика В.Р., членів Комісії: Варишка П.В., Галабали М.В., Лавренюка М.Ю., Черевко А. О., Первомайського О.О., Смирнової К.І., Соловйової М.М., Титаренка М.М., Юзькової Т.Л. (доповідач), розглянувши матеріали перевірки щодо судді Подільського районного суду міста Києва Декаленко Валентини Степанівни,

ВСТАНОВИЛА:

Згідно зі статтею 2 Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні» до Комісії звернувся Кисельов Олександр Анатолійович із заявою про порушення суддею Подільського районного суду міста Києва Декаленко Валентиною Степанівною норм законодавства України під час прийняття рішення про притягнення його до адміністративної відповідальності за вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 122-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП), - невиконання ним вимог працівника міліції про зупинку транспортного засобу.

Автор звернення вказав, що суддя Декаленко В.С. ухвалила рішення про накладення на нього адміністративного стягнення у вигляді позбавлення права керування транспортними засобами строком на 3 місяці, як на особу, що була учасником масових акцій протесту в період з 21 листопада 2013 року до дня набрання чинності Законом України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні», вона підлягає перевірці на підставі пункту 4 частини 1 статті 3 цього Закону.

Необхідність проведення перевірки Кисельов О.А. обґрунтував тим, що всупереч вимогам КУпАП суддя не вжила заходів для повного, об'єктивного та всебічного розгляду справи, що свідчить про відсутність бажання встановити істину по справі та про сприяння владі у переслідуванні активістів мирних акцій протесту.

Зокрема, автор звернення вважає, що суддя Декаленко В.С. не надала оцінки доказам, які вказують на відсутність події адміністративного правопорушення, а саме поясненням свідків, відібраних адвокатом, і направлених до суду. Водночас, Кисельов О.А. зауважив, що його клопотання про виклик свідків, про допит працівників ДАІ, які склали рапорт та протокол, про витребування інших доказів, були безпідставно відхилені суддею.

Разом з цим, Кисельов О.А. зазначив, що рапорт інспектора ДАІ, не можна вважати належним та достатнім доказом для висновку про вчинення ним адміністративного правопорушення, оскільки і рапорт, і протокол, складені в умовах масових акцій протестів та загальнопоширеної інформації про переслідування владою учасників цих акцій, а також масову фальсифікацію рапортів щодо учасників Автомайдану. За таких обставин, як вважає автор звернення, у суду були всі підстави сумніватися у достовірності документів, наданих працівниками ДАІ, однак суддя не вжила заходів щодо перевірки цих даних, відкинула усі факти, що свідчать про відсутність правопорушення, проігнорувавши при цьому принцип презумпції невинуватості.

Заявник вважає, що рішення судді Подільського районного суду міста Києва Декаленко В.С. є завідомо неправосудним та винесеним під тиском з метою покарання, переслідування та залякування учасників акцій протестів. На переконання Кисельова О.А., суддя Подільського районного суду міста Києва вочевидь порушила присягу судді і має бути звільнена з займаної посади.

Відомості, викладені у заяві Кисельова О.А., стали підставою для призначення перевірки, в ході якої було вивчено: копію адміністративних матеріалів № 758/19/14-п про притягнення Кисельова О.А. до адміністративної відповідальності за статтею 122-2 КУпАП; характеристику судді Декаленко В.С., згідно з якою остання характеризується позитивно; пояснення судді Декаленко В.С., надані нею на відповідні запити.

З приводу обставин, викладених у заяві Кисельова О.А., суддя Декаленко В.С. у своїх письмових поясненнях зазначила, що вона категорично не погоджується із твердженнями заявника про те, що рішення про притягнення його до адміністративної відповідальності було прийняте нею під тиском з метою покарання, переслідування та залякування учасників акцій протестів.

Так, суддя пояснила, що станом на день розгляду справи та винесення постанови у матеріалах справи були відсутні будь-які відомості про те, що Кисельов О.А. був учасником масових акцій протесту, які мали місце в Україні в період з 21 листопада 2013 року до дня набрання чинності Законом України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні».

Крім того, сам Кисельов О.А. в судовому засіданні заперечував факт участі у масових акціях протесту та у автозаїзді до Межигір'я, що у селі Нові Петрівці, наголошуючи на тому, що 29 грудня 2013 року близько 13 год він разом з матір'ю, братом та цивільною дружиною рухалися по вул. Богатирській у напрямку міста Вишгород по своїх справах. Посилання Кисельова О.А. на його участь у масових акціях протесту також не підтверджені

та спростовуються поясненнями свідків Кисельової Т.А., Кисельова О.А., Клодніцької М.Б, відібраними адвокатом Поліщуком О.В.

Суддя Декаленко В.С. вважає, що рішення у даній справі прийнято нею шляхом повного та всебічного дослідження наявних у справі доказів, у тому числі, наданих безпосередньо Кисельовим О.А. та його представником, їх об'єктивній оцінці, відповідно до вимог закону та керуючись правосвідомістю. Перешкод у наданні доказів невинуватості особи, що притягується до адміністративної відповідальності не чинилося. Наведені доводи заявника, на думку судді Декаленко В.С., є голосливими та такими, що не відповідають дійсності.

З огляду на викладене, суддя Декаленко В.С. зазначила, що направлена до Комісії заява Кисельова О.А. не містить фактів порушення нею присяги судді, а всі твердження та доводи заявника є надуманими, безпідставними та такими, що не відповідають обставинам справи. Просила врахувати, що розгляд справи щодо Кисельова О.А. здійснювався нею у чіткій відповідності до вимог КУпАП, на підставі та в межах повноважень судді та у спосіб, передбачений Конституцією та законами України, з дотриманням засад та правил судочинства з додержанням присяги судді, як того вимагає Закон України «Про судоустрій і статус суддів».

На засіданні Комісії суддя Декаленко В.С. підтримала свої доводи, викладені у раніше надісланих до Комісії поясненнях.

Проведеною перевіркою встановлено наступне.

Інспектором ДПС 4 взводу роти СП полку ДПС ДАІ ГУМВС України в місті Києві старшиною міліції Таранухою Є.О. подано рапорт командирі полку ДПС ДАІ ГУМВС України в місті Києві Комишному В.І. про те, що 29 грудня 2013 року під час несення служби на СП501 по вул. Богатирській в місті Києві близько 13 год. 05 хв. у напрямку міста Вишгород рухалася колона автомобілів з символікою «Євромайдану» та плакатами революційного змісту. З метою припинення порушення п. 32.1 Правил дорожнього руху України інспектором ДПС Таранухою Є.О. за допомогою жезла і свистка було подано вимогу про зупинку водію автомобіля Ssang Yong д.н.з. АА 1549 КА, однак водій не виконав вимогу про зупинку, продовживши рух у складі колони. Інформація стосовно даного автомобіля негайно була передана до чергової частини полку ДПС ДАІ для подальшого орієнтування нарядів.

На підставі вказаного рапорту 02 січня 2014 року о 17 год. на вул. Туполева, 19 у місті Києві старшим інспектором ВДАІ Подільського РУ ГУМВС України в місті Києві капітаном міліції Голембовським В.В. було складено протокол про адміністративне правопорушення (серія АБ2 № 271592) стосовно Кисельова О.А. за статтею 122-2 КУпАП (невиконання водієм вимог про зупинку).

При цьому, у вказаному протоколі не зазначено про рух автомобіля Ssang Yong д.н.з. АА 1549 КА у колоні разом з іншими транспортними засобами, а йдеться про невиконання Кисельовим О.А. вимоги працівника міліції про зупинку в порушення вимоги п. 2.4 Правил дорожнього руху України.

Зі змісту протоколу видно, що Кисельов О.А. категорично заперечував факт вчинення ним правопорушення та зазначив, що має докази своєї

невинуватості. При цьому, Кисельов О.А. виклав письмові пояснення на окремому аркуші, де зауважив, що 29 грудня 2013 року близько 13 год. він рухався по вул. Богатирській у напрямку міста Вишгород зі своєю матір'ю Кисельовою Т.А., братом Кисельовим О.А. та цивільною дружиною Клодніцькою М.Б. Проїжджаючи повз КП на виїзді з міста Києва зі швидкістю близько 50 км/год., він звертав увагу на працівників ДАІ, які не подавали ніяких сигналів про зупинку його автомобіля. Вказав, що поруч з ним не було великої кількості автомобілів, які можна назвати колоною. У зв'язку із цим, рапорт інспектора ДПС Таранухи Є.О. вважає таким, що не відповідає дійсності. Також пояснив, що має свідків, які можуть підтвердити його пояснення, вказавши на матір, брата та цивільну дружину.

03 січня 2014 року вказані адміністративні матеріали надійшли до Подільського районного суду міста Києва, про що свідчить супровідний лист Подільського РУ ГУМВС України в місті Києві (а.с.7).

14 та 16 січня 2014 року до суду надійшли клопотання Кисельова О.А.: про ознайомлення з матеріалами справи (був ознайомлений у той же день); про повне фіксування судового процесу технічними засобами; про виклик свідків Кисельової Т.А., Кисельова О.А., Клодніцької М.Б.; про витребування з органу ДАІ доказів на підтвердження його провини та факту вчинення адміністративного правопорушення; про виклик до суду у якості свідків інспекторів ДПС Тарануху Є.О. та Голембовського В.В.; про залучення до матеріалів справи пояснень свідків, що перебували з ним у автомобілі у той день, відібраних адвокатом.

Інформація щодо вирішення судом заявлених Кисельовим О.А. клопотань у матеріалах справи відсутня.

За результатами розгляду адміністративних матеріалів суддя Подільського районного суду міста Києва Декаленко В.С. постановою від 17 січня 2014 року визнала Кисельова О.А. винним у вчиненні правопорушення, передбаченого статтею 122-2 КУпАП, і наклала на нього стягнення у вигляді позбавлення права керування транспортними засобами на строк три місяці.

В обґрунтування названої постанови суддя Декаленко В.С. зазначила, що з протоколу про адміністративне правопорушення серії АБ2 № 271592 вбачається невиконання Кисельовим О.А. вимог пункту 2.4 Правил дорожнього руху України. Крім того, суддею встановлено, що винність правопорушника об'єктивно підтверджується іншими, наявними у матеріалах справи доказами, а саме: рапортом інспектора ДПС Таранухи Є.О. та довідкою ДАІ (обліковою карткою приватного АМТ). Доказів, що спростовували б винність правопорушника, суду не надано. При вирішенні питання про накладення адміністративного стягнення, обставиною, яка обтяжує відповідальність згідно зі статтею 35 КУпАП, суддя визнала злісне ухилення правопорушника від виконання законних вимог працівника міліції та явки до суду. Обставин, які б пом'якшували відповідальність правопорушника відповідно до вимог статті 34 КУпАП, суддею не встановлено.

При цьому, варто зауважити, що матеріали справи не містять документів на підтвердження висновків судді Декаленко В.С. про злісне ухилення Кисельова О.А. від явки до суду. Згідно з копією судової повістки від 06 січня 2014 року

(а.с. 8) Кисельова О.А. повідомлено про розгляд справи на 17 січня 2014 року. Зі змісту постанови судді вбачається, що Кисельов О.А. та його захисник у цей день були присутні у судовому засіданні.

Крім того, зі змісту постанови суду вбачається, що виклик і допит свідків Кисельової Т.А., Кисельова О.А., Клодніцької М.Б. суддею Декаленко В.С. не проводився, їх пояснення, долучені до матеріалів справи, жодним чином у постанові не відображені.

Не погоджуючись з вказаною постановою, Кисельов О.А. звернувся до апеляційного суду міста Києва з апеляційною скаргою.

Постановою апеляційного суду міста Києва від 17 лютого 2014 року (суддя Бець О.В.) у справі № 758/19/14-п апеляційну скаргу Кисельова О.А. залишено без задоволення, а постанову Подільського районного суду міста Києва від 17 січня 2014 року – без змін.

Апеляційний суд констатував, що всупереч твердженням апелянта, суд першої інстанції об'єктивно та неупереджено дослідив усі наявні докази, які містяться в матеріалах справи, дав їм належну оцінку в плані достовірності та достатності для висновків суду по суті справи щодо винуватості у вчиненні адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 122-2 КУпАП, саме Кисельовим О.А.

28 лютого 2014 року до Подільського районного суду міста Києва звернувся заступник прокурора Подільського району міста Києва М. Струк із клопотанням про звільнення Кисельова О.А. від адміністративної відповідальності за вчинене правопорушення, як учасника масових акцій протесту, на підставі статті 4, пункту 2 Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань, та визнання такими, що втратили чинність, деяких законів України» від 21 лютого 2014 року (набрав чинності 28 лютого 2014 року).

За результатами розгляду зазначеного клопотання суддя Подільського районного суду міста Києва Декаленко В.С. постановою від 28 лютого 2014 року звільнила Кисельова О.А. від адміністративної відповідальності за вчинення 29 грудня 2013 року адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 122-2 КУпАП.

Згідно зі статтею 122-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення невиконання водіями вимог працівника міліції про зупинку транспортного засобу тягне за собою накладення штрафу від дев'яти до одинадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавлення права керування транспортними засобами на строк від трьох до шести місяців.

Статтею 245 цього ж Кодексу встановлено, що завданнями провадження в справах про адміністративні правопорушення є: своєчасне, всебічне, повне і об'єктивне з'ясування обставин кожної справи, вирішення її в точній відповідності з законом, забезпечення виконання винесеної постанови, а також виявлення причин та умов, що сприяють вчиненню адміністративних

правопорушень, запобігання правопорушенням, виховання громадян у дусі додержання законів, зміцнення законності.

Проте всупереч вказаним вимогам суддя Декаленко В.С. неповно та не об'єктивно розглянула адміністративні матеріали, не з'ясувавши всіх обставин справи.

Згідно з вимогами статті 252 Кодексу України про адміністративні правопорушення орган (посадова особа) оцінює докази за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному і об'єктивному дослідженні всіх обставин справи в їх сукупності, керуючись законом і правосвідомістю.

У відповідності до статті 251 Кодексу України про адміністративні правопорушення доказами в справі про адміністративне правопорушення, є будь-які фактичні дані, на основі яких у визначеному законом порядку орган (посадова особа) встановлює наявність чи відсутність адміністративного правопорушення, винність даної особи в його вчиненні та інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи. Ці дані встановлюються протоколом про адміністративне правопорушення, поясненнями особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, потерпілих, свідків, висновком експерта, речовими доказами, показаннями технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису, які використовуються при нагляді за виконанням правил, норм і стандартів, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього руху, протоколом про вилучення речей і документів, а також іншими документами.

В той же час суддя Декаленко В.С. надала необґрунтовану перевагу протоколу про адміністративне правопорушення від 02 січня 2014 року та рапорту інспектора ДПС від 29 грудня 2013 року, відхиливши при цьому пояснення Кисельова О.А. та не врахувавши пояснення свідків.

Разом з тим, матеріали справи не містять інформації про те, що працівниками ДАІ вживалися заходи забезпечення провадження у справі про адміністративне правопорушення, визначені статтею 260 Кодексу України про адміністративні правопорушення, спрямовані на адміністративне затримання особи (водія), затримання транспортного засобу, тимчасове вилучення посвідчення водія. Також не містять матеріали справи і будь-яких даних про вжиття працівниками ДАІ заходів з метою встановлення особи порушника (водія), доправлення його до міліції для складання протоколу про адміністративне правопорушення безпосередньо після його вчинення у порядку статті 259 Кодексу України про адміністративні правопорушення. Вказані обставини судом не з'ясувалися.

Крім того, в порушення пунктів 2, 4 частини 1 статті 278 Кодексу України про адміністративні правопорушення, при підготовці справи до розгляду питання про правильність складення протоколу та інших матеріалів справи та про витребування необхідних додаткових матеріалів з органу ДАІ – суддею Декаленко В.С. не вирішувалися.

Статтею 280 Кодексу України про адміністративне правопорушення встановлено обов'язок органу (посадової особи) при розгляді справи про

адміністративне правопорушення з'ясувати, з-поміж іншого, чи було вчинено адміністративне правопорушення, чи винна дана особа в його вчиненні, чи підлягає вона адміністративній відповідальності, чи є обставини, що пом'якшують і обтяжують відповідальність, тощо.

Також в пункті 24 постанови Пленуму Верховного Суду України від 23 грудня 2005 року № 14 «Про практику застосування судами України законодавства у справах про деякі злочини проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту, а також про адміністративні правопорушення на транспорті» звернуто увагу судів на неприпустимість спрощеного підходу до судового розгляду справ про адміністративні правопорушення на транспорті та ігнорування прав осіб, яких притягають до відповідальності, потерпілих, їх законних представників і захисників.

Під час розгляду адміністративних матеріалів суддя Декаленко В.С. проігнорувала зазначені приписи.

Відповідно до частини 2 статті 33 Кодексу України про адміністративні правопорушення при накладенні стягнення враховуються характер вчиненого правопорушення, особа порушника, ступінь його вини, майновий стан, обставини, що пом'якшують і обтяжують відповідальність.

У постанові Подільського районного суду міста Києва від 17 січня 2014 року відсутні посилання на обставини, з яких виходила суддя Декаленко В.С. при накладенні на Кисельова О.А. адміністративного стягнення у вигляді позбавлення права керування транспортними засобами, попри те, що у санкції статті наявна альтернатива більш м'якого покарання у вигляді штрафу.

У відповідності до статті 23 Кодексу України про адміністративні правопорушення, адміністративне стягнення є мірою відповідальності і застосовується з метою виховання особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, в дусі додержання законів України, поваги до правил співжиття, а також запобігання вчиненню нових правопорушень як самим правопорушником, так і іншими особами.

З огляду на викладене, притягнення Кисельова О.А. до адміністративної відповідальності за статтею 122-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення на підставі протоколу від 02 січня 2014 року, а також за відсутністю будь-яких доказів, які б свідчили про невиконання водієм вимог працівника міліції про зупинку транспортного засобу, та рапорту працівника ДАІ, мало на меті своєрідним чином «покарати» його за участь в акції протесту – автомобільній поїздки до помешкання Президента України, а накладення на Кисельова О.А. стягнення у вигляді позбавлення права керування транспортними засобами на строк три місяці, - унеможливити подальшу його участь в аналогічних заходах.

За таких обставин, викладені у заяві Кисельова О.А. відомості частково знайшли своє підтвердження під час проведення перевірки: суддя Декаленко В.С., позбавляючи його права керування транспортними засобами строком на 3 місяці на підставі адміністративних матеріалів, які не містили доказів його вини у

вчиненні адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 122-2 КУпАП, порушила норми чинного законодавства.

Зважаючи на викладене та враховуючи відсутність значних негативних наслідків для заявника, Комісія дійшла висновку про наявність підстав для притягнення судді Декаленко В.С. до дисциплінарної відповідальності, що в силу вимог частини 3 статті 7 Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні» є підставою для направлення матеріалів на розгляд до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

На підставі викладеного та керуючись статтями 1, 3, 7 Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні», пунктами 3.3. 4.1., 6.9. Регламенту Комісії, Комісія

ухвалила:

визнати наявність підстав для притягнення судді Подільського районного суду міста Києва Декаленко Валентини Степанівни до дисциплінарної відповідальності та направити висновок з матеріалами перевірки до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Головуючий

В.Р. Мойсик

Члени Комісії:

П.В. Варишко

М.В. Галабала

М.Ю. Лавренюк

О.О. Первомайський

К.І. Смирнова

М.М. Соловйова

М.М. Титаренко

А.О. Черевко

Т.Л. Юзькова